АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до додатка 2 до Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів»

І. Визначення проблеми

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до додатка 2 до Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів» (далі – проєкт наказу) розроблено Міністерством охорони здоров'я України з власної ініціативи.

Відповідно до абзацу десятого пункту 2 Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступенів фахової передвищої освіти та вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 334 (далі – Порядок № 334), основними засадами та принципами здійснення кваліфікаційного іспиту, серед інших, є єдність методики оцінювання результатів.

Згідно з пунктом 5 Порядку № 334 порядок, умови та строки розроблення і проведення кваліфікаційного іспиту та критерії оцінювання результатів затверджуються МОЗ.

Відповідно до пунктів 1, 2 розділу І Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 лютого 2019 року № 419, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 березня 2019 року за № 279/33250 (далі – Порядок № 419), цей Порядок визначає механізм, умови та строки розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту (далі – ЄДКІ) для здобувачів ступеня фаховий молодший бакалавр та ступенів вищої освіти бакалавр, магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», а також критерії оцінювання результатів.

ЄДКІ для здобувачів ступеня вищої освіти магістр складається з тестового та практичного компонентів.

Тестовими компонентами ЄДКІ є інтегрований тестовий іспит «КРОК», іспит з англійської мови професійного спрямування, міжнародний іспит з основ медицини. Практичним компонентом ЄДКІ є об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит (далі – ОСП(К)І).

Таким чином перед закладами вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів ступеня вищої освіти магістр, стоїть завдання стандартизації методики оцінювання практичних навичок, умінь і знань, заснованої на

реалістичному моделюванні, імітації клінічної ситуації або окремо взятої фізіологічної системи при складанні ОСП(К)І.

Абзацом другим пункту 6 розділу IV Порядку № 419 визначено, що процедура стандартизації ОСП(К)І передбачає дотримання рамок матриці ОСП(К)І відповідно до змістовної структури ОСП(К)І згідно з компетентностями та їх складовими (додаток 2 до цього Порядку).

Разом з тим у додатку 2 до Порядку № 419 відсутня змістовна структура ОСП(К)І за компетентностями та їх складовими (частки в матриці іспиту) для спеціалізації «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація».

Отже все наведене вище обґрунтовує необхідність внесення відповідних змін до додатка 2 Порядку № 419.

Проєктом наказу пропонується доповнити додаток 2 до Порядку № 419 змістовною структурою ОСП(К)І за компетентностями та їх складовими (частки в матриці іспиту) для спеціалізації «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «22 Охорона здоров'я» (нині – «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», розділ І Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021)).

Показники існування та масштабу проблеми

Назва показника	Одиниця виміру	Значення	Джерело даних
Кількість закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня магістр за спеціалізацією «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»	одиниць	5	Єдина державна електронна база з питань освіти (далі – ЄДЕБО)
Кількість здобувачів вищої освіти ступеня магістр за спеціалізацією	осіб	58	ЄДЕБО

«Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»			

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	**Так**	**Ні**
Держава	+	-
Громадяни	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Врегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами та стосуються формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

діючих регуляторних актів, оскільки чинним законодавством порушені питання не врегульовані.

ІІ. Цілі державного регулювання

Обов'язком держави в особі Міністерства охорони здоров'я України (далі – МОЗ) є забезпечення формування та реалізації державної політики у сферах розвитку кадрового потенціалу системи охорони здоров'я, вищої медичної, фармацевтичної освіти та науки відповідно до Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90).

Основними цілями державного регулювання відповідно до проєкту акта є:

визначення змістовної структури ОСП(К)І за компетентностями та їх складовими (частки в матриці іспиту) для підготовки професіоналів галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» за спеціальністю «Терапія та реабілітація» (за спеціалізацією «Ерготерапія»);

підвищення якості освіти за вищезазначеною спеціалізацією.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	**Опис альтернативи**
Альтернатива 1 Залишення ситуації без змін	Відсутня змістовна структура ОСП(К)І за компетентностями та їх складовими (частки в матриці іспиту) для спеціалізації «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»; відсутній єдиний підхід до оцінювання ОСП(К)І.
Альтернатива 2 Внесення змін до Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів	Визначено змістовну структуру ОСП(К)І за компетентностями та їх складовими (частки в матриці іспиту) для спеціалізації «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»; єдиний підхід до оцінювання ОСП(К)І для спеціалізації «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення».

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	**Вигоди**	**Витрати**
Альтернатива 1	Вигоди відсутні оскільки неякісна освіта професіоналів з реабілітації в сфері охорони здоров'я призводить до втрати кадрового потенціалу охорони здоров'я та неналежної якості реабілітаційної допомоги.	Реабілітаційна допомога неналежної якості призводить до більш частої інвалідізації пацієнтів, що, в свою чергу, збільшує витрати держави на соціальні виплати. Витрати МОЗ в межах бюджетного фінансування на перевірку якості надання реабілітаційної допомоги в межах здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)[1].

Альтернатива 2	Покращення якості освіти професіоналів з реабілітації в сфері охорони здоров'я. Зростання кадрового потенціалу сфери охорони здоров'я; якісна реабілітаційна допомога. Бюджетні витрати на соціальну допомогу не збільшуються.	Орієнтовні витрати центрального органу виконавчої влади на оплату праці спеціаліста (1 особа), який розробляє нормативно-правовий акт становить 48 гривень.

[1] – розрахунок витрат МОЗ на здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) не проводився оскільки в умовах воєнного стану припинено проведення планових заходів державного нагляду (контролю) (пункт 1 постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану»).

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	**Вигоди**	**Витрати**
Альтернатива 1	Вигоди відсутні. Низька якість отриманої реабілітаційної допомоги. Потреба у пошуку закладу охорони здоров'я, в якому надається реабілітаційна допомога належної якості. Низька якість отриманих освітніх послуг у закладі вищої освіти. Потреба у пошуку освітніх послуг за межами закладу вищої освіти.	*Для пацієнтів*: зменшення кількості компетентних працівників сфери охорони здоров'я, що призведе до додаткових витрат часу та коштів на пошук відповідних спеціалістів. Збільшується ризик інвалідизації внаслідок отримання реабілітаційної допомоги неналежної якості. *Для здобувачів освіти:* відсутні критерії та єдиний підхід до оцінювання; вплив суб'єктивної думки екзаменатора на кінцеву оцінку.

		Додаткові витрати часу та коштів на пошук якісних освітніх послуг.
Альтернатива 2	Справедливе, об’єктивне оцінювання результатів навчання. За межами закладу вищої освіти здобуваються додаткові професійні компетентності. Збільшується конкурентноспромож-ність на ринку праці професіонала з реабілітації в сфері охорони здоров’я. Реабілітаційна допомога забезпечується на високому компетентному рівні. Пацієнт зберігає свою працездатність.	*Для пацієнтів*: економія витрат часу та коштів. Можливість заробляти за рахунок збереження працездатності. *Для здобувачів освіти:* економія витрат часу та коштів. Вивільнення часу та коштів на отримання додаткових професійних компетентностей. Збільшення рівня заробітної плати за рахунок вищого професійного рівня.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб’єктів господарювання

Оцінка впливу здійснюватиметься відносно таких суб’єктів господарювання:

заклади вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня магістр за спеціалізацією «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров’я та соціальне забезпечення»[2].

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Заклади освіти, які здійснюють підготовку професіоналів галузі знань «Охорона здоров’я та соціальне забезпечення» за спеціальністю «Терапія та реабілітація» (за спеціалізацією «Ерготерапія»)	5	0	0	0	5

Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100	0	0	0	100

[2] – інформацію про кількість закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня магістр за спеціалізацією «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» взято із ЄДЕБО.

Розрахунок витрат суб'єктів господарювання, буде проводитись щодо прямих витрат:

заклади вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня магістр за спеціалізацією «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», на ознайомлення з регулюванням та організацією виконання вимог регулювання.

Вид альтернативи	**Вигоди**	**Витрати**
Альтернатива 1	Вигоди відсутні. Суб'єктивне оцінювання результатів навчання. Скарги та судові позови щодо результатів оцінювання.	Витрати пов'язані з розглядом скарг та судових позовів від здобувачів освіти щодо несправедливої оцінки результатів навчання.
Альтернатива 2[3]	Мінімізація скарг та судових позовів від здобувачів освіти щодо несправедливої оцінки результатів навчання.	Витрати, пов'язані з необхідністю ознайомлення з новими вимогами регулювання та на організацію виконання вимог регулювання. Загальна сума витрат – 11040 гривень.

[3] – не потребує додаткових витрат оскільки витрати на організацію підготовки та проведення ОСП(К)І враховано наказом МОЗ від 24 травня 2024 року № 900 «Про затвердження Змін до Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 червня 2024 року за 873/42218.

Оцінка сумарних витрат суб'єкта господарювання за альтернативами

Сумарні витрати за альтернативами	**Сума витрат, гривень**
Альтернатива 1	---
Альтернатива 2	11040 гривень

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	**Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)**	**Коментарі щодо присвоєння відповідного бала**
Альтернатива 1	1	Проблема оцінювання результатів навчання продовжує існувати. Скарги та судові позови щодо результатів оцінювання. Низька якість реабілітаційної допомоги. Скарги та судові позови за результатами надання реабілітаційної допомоги. Збільшення рівня інвалідизації пацієнтів. Збільшення бюджетних витрат на соціальну допомогу.
Альтернатива 2	4	Досягаються цілі державного регулювання: єдина концепція складання ОСП(К)І для спеціалізації «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»; єдиний підхід до оцінювання ОСП(К)І для спеціалізації «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі

		знань «Охорона здоров’я та соціальне забезпечення»; справедливе, об’єктивне оцінювання результатів навчання; реабілітаційна допомога забезпечується на високому компетентному рівні. Збереження на високому рівні кількості працездатного населення. Бюджетні витрати на соціальну допомогу не збільшуються.

Рейтинг результативності	**Вигоди (підсумок)**	**Витрати (підсумок)**	**Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу**
Альтернатива 2	**Держава:** покращення якості освіти для спеціалізації «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров’я та соціальне забезпечення». Зростання кадрового потенціалу сфери охорони здоров’я; підвищення якості реабілітаційної допомоги. Бюджетні витрати на соціальну допомогу не збільшуються. **Громадяни:** збільшення конкурентноспро-	**Держава:** орієнтовні витрати центрального органу виконавчої влади на оплату праці спеціаліста (1 особа), який розробляє нормативно-правовий акт становить 48 гривень. **Громадяни:** витрати відсутні. **Суб’єкти господарювання:** витрати, пов’язані з необхідністю ознайомлення з новими вимогами регулювання та на організацію	Єдина концепція складання ОСП(К)І; єдиний підхід до оцінювання ОСП(К)І; уніфіковане оцінювання результатів навчання.

	можності на ринку праці. Збереження працездатності. **Суб'єкти господарювання:** мінімізація скарг та судових позовів від здобувачів освіти щодо несправедливої оцінки результатів навчання.	виконання вимог регулювання. Загальна сума витрат – 11040 гривень. **Сумарні витрати, гривень:** 11088 гривень.	
Альтернатива 1	**Держава:** вигоди відсутні. **Громадяни:** вигоди відсутні. **Суб'єкти господарювання:** вигоди відсутні.	**Держава:** реабілітаційна допомога неналежної якості призводить до більш частої інвалідізації пацієнтів, що, в свою чергу, збільшує витрати держави на соціальні виплати. **Громадяни:** збільшується ризик інвалідизації та втрати працездатності внаслідок отримання реабілітаційної допомоги неналежної якості. Низька якість отриманих освітніх послуг у закладі вищої освіти. Потреба у пошуку освітніх послуг за межами закладу вищої освіти. **Суб'єкти господарювання:**	Суб'єктивне оцінювання результатів навчання. Скарги та судові позови щодо результатів оцінювання. Втрати кадрового потенціалу охорони здоров'я та неналежна якість реабілітаційної допомоги. Збільшення рівня інвалідизації пацієнтів. Збільшення бюджетних витрат на соціальну допомогу.

		витрати пов’язані з розглядом скарг та судових позовів від здобувачів освіти щодо несправедливої оцінки результатів навчання. **Сумарні витрати, гривень:** 0.	

Рейтинг	**Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи**	**Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта**
Альтернатива 2	Досягаються цілі державного регулювання.	Ризики зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта відсутні.
Альтернатива 1	Переваги відсутні. Застосування застарілих підходів до оцінювання результатів навчання у сфері охорони здоров’я.	Ризики зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта відсутні.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв’язання визначеної проблеми

Запропоновані механізми регуляторного акта, за допомогою яких можна розв’язати проблему:

Питання організації підготовки та проведення ОСП(К)І врегульовано наказом МОЗ від 24 травня 2024 року № 900 «Про затвердження Змін до Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 червня 2024 року за 873/42218.

Разом з тим доповнення додатка 2 до Порядку № 419 змістовною структурою ОСП(К)І за компетентностями та їх складовими (частки в матриці іспиту) для спеціальності «Терапія та реабілітація» (за спеціалізацією «Ерготерапія») дозволяє визначити внесок оцінок за окремі здобуті компетентності у загальну оцінку за результатами іспиту.

Заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта:

забезпечити інформування здобувачів освіти у сфері охорони здоров'я, провести комунікацію для інформування закладів освіти, які здійснюють підготовку професіоналів галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» за спеціальністю «Терапія та реабілітація» (за спеціалізацією «Ерготерапія»).

Заходи, які необхідно здійснити закладам освіти, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»:

ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акту в мережі Інтернет).

Заходи, які необхідно здійснити здобувачам освіти:

ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акту в мережі Інтернет).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Тест малого підприємництва (М-тест) не проводився, оскільки суб'єкти малого підприємництва, на які розповсюджуються вимоги регуляторного акта відсутні.

Реалізація проєкту регуляторного акта не потребує додаткових витрат з державного бюджету України на адміністрування регулювання для суб'єктів великого підприємництва, розрахунок надано в додатку.

Проведено розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва (додається).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Запропонований термін дії акта: безстроково.

Обґрунтування запропонованого терміну дії акта:

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, які впливають на предмет регулювання цього проєкту регуляторного акта.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Досягнення цілі державного регулювання, задля якого пропонується акт, може бути охарактеризовано наступними кількісними та якісними показниками, значення яких має змінитися за вимірюваний період:

№	Назва показника	Одиниця виміру	Зараз	6 місяців	1 рік	3 роки
1	Розмір надходжень до державного бюджету, пов’язаних з дією акта	гривня	-	0	0	0
2	Розмір надходжень до місцевих бюджетів, пов’язаних з дією акта	гривня	-	0	0	0
3	Розмір надходжень до цільового фонду, пов’язаних з дією акта	гривня	-	0	0	0
4	Кількість закладів освіти, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров’я»	од.	5	5	5	5
5	Розмір коштів, що витрачатимуться суб’єктами господарювання, пов’язаними з виконанням вимог акта	гривня	-	1920	1920	1920

6	Час, що витрачатиметься суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта	год.	-	40	40	40
7	Рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта	%	-	100	100	100
8	Кількість здобувачів вищої освіти, які складатимуть ОСП(К)І за спеціалізацією «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»	осіб	-	58	58	58

Додатковими вимірюваними показниками результативності регуляторного акта можуть бути:

Кількість закладів вищої освіти, залучених до забезпечення проведення ОСП(К)І.

Кількість здобувачів вищої освіти за спеціалізацією «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», які склали ОСП(К)І та подали апеляцію до закладу вищої освіти або скаргу до МОЗ щодо необ'єктивного оцінювання результатів його складання.

Скарги від пацієнтів закладів охорони здоров'я незалежно від форми власності на неякісне надання реабілітаційної допомоги, які надійшли на адресу МОЗ.

Бюджетні витрати на виплату пенсій по інвалідності.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Строки проведення базового відстеження результативності дії регуляторного акта: відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта. Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься після набрання ним чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники.

Строки проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акта: повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом. За результатами даного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. Періодичне відстеження результативності буде здійснюватися один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності: статистичний.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись шляхом аналізу: інформації, розміщеної в ЄДЕБО (кількість закладів вищої освіти, залучених до забезпечення проведення ОСП(К)І, кількість здобувачів вищої освіти за спеціалізацією «Ерготерапія» спеціальності «Терапія та реабілітація» галузі знань «Охорона здоров’я та соціальне забезпечення»); інформації, яка наявна в автоматизованій системі діловодства МОЗ (кількість здобувачів вищої освіти та пацієнтів, які подали відповідні скарги); державні інформаційні ресурси, які містять інформацію про розподіл коштів державного бюджету та пенсійне забезпечення окремих категорій громадян України.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності: статистичні.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення неврегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснювати МОЗ. Відстеження здійснюватиметься протягом усього терміну дії регуляторного акту.

Міністр охорони здоров’я України **Віктор ЛЯШКО**

«___»_____ 2025 року